

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГЫН
ЗАХИРАМЖ

2023 оны 01 сарын 18 өдөр

Дугвар 13

Улаанбаатар хот

**Хуулийн төсөл нэн яаралтай
хэлэлцүүлэх тухай**

Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.2 дахь хэсэг, Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийг үндэслэн ЗАХИРАМЖЛАХ нь:

1. Монгол Улсын Засгийн газраас 2023 оны 01 дүгээр сарын 18-ны өдөр Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлсэн Олон нийтийн сүлжээнд хүний эрхийг хамгаалах тухай хуулийн төслийг хэлэлцэх асуудлын тов, дарааллыг харгалзахгүйгээр Улсын Их Хурлын чуулганаар нэн яаралтай хэлэлцүүлсүгэй.

2. Энэ захирамжийн 1-д заасан хуулийн төслийг Байнгын хорооны болон нэгдсэн хуралдаанаар хэлэлцүүлэх бэлтгэл хангахыг Монгол Улсын Их Хурлын Аюулгүй байдал, гадаад бодлогын байнгын хороо (Б.Энх-Амгалан)-нд даалгасугай.

ДАРГА

Г.ЗАНДАНШАТАР

2023000044

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР

Төрийн ордон, Жанжин Д.Сүхбаатарын талбай,
6 дугаар хороо, Сүхбаатар дүүрэг, Улаанбаатар хот, 14201
Утас: (976-51) 26 08 17, Факс: (976-51) 26 24 08,
Цахим шуудан: info@cabinet.gov.mn,
Цахим хуудас: www.mongolia.gov.mn

2023.01.18 № 31-1/27

танай _____-ны № _____-т

**МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА
ГОМБОЖАВЫН ЗАНДАНШАТАР
ТАНАА**

**Хуулийн төсөл өргөн
мэдүүлэх тухай**

Олон нийтийн сүлжээнд хүний эрхийг хамгаалах тухай хуулийн төслийг Засгийн газрын хуралдаанаар хэлэлцэн шийдвэрлэсний дагуу Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлж байна.

Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн 21.1-д заасны дагуу Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдаанаар нэн яаралтай хэлэлцүүлж өгөхийг хүсье.

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙ САЙД

Л.ОЮУН-ЭРДЭНЭ

000224000270

**МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН
ХЭРЭГ ЭРХЛЭХ ГАЗАР**

Төрийн ордон, Жэнжин Д.Сүхбаатарын талбай,
6 дугаар хороо, Сүхбаатар дүүрэг, Улаанбаатар хот, 14201
Утас: (976-51) 26 08 17, Факс: (976-51) 26 24 08,
Цахим шуудан: info@cabinet.gov.mn,
Цахим хуудас: www.cabinet.gov.mn

дод.3.01.18 № ХТТ/197
танай _____-ны № _____-т

**УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ЕРӨНХИЙ
НАРИЙН БИЧГИЙН ДАРГА
Л.ӨЛЗИЙСАЙХАН ТАНАА**

**Хуулийн төсөл өргөн мэдүүлэх
хугацааг товлох тухай**

Олон нийтийн сүлжээнд хүний эрхийг хамгаалах тухай хуулийн төслийг Засгийн газрын хуралдаанаар хэлэлцэн шийдвэрлэсний дагуу Улсын Их Хурлаар нэн яаралтай хэлэлцүүлэхээр хүргүүлж байна.

Хянан үзэж, Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлэх хугацааг товлож өгөхийг хүсье.

Хавсралт ^{до}... хуудаастай.

**МОНГОЛ УЛСЫН САЙД,
ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ХЭРЭГ
ЭРХЛЭХ ГАЗРЫН ДАРГА**

Д.АМАРБАЯСГАЛАН

000225000881

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ХУРАЛДААНЫ ТЭМДЭГЛЭЛЭЭС

Монгол Улсын Засгийн газрын 2023 оны 01 дүгээр сарын 18-ны өдрийн хуралдааны 04 дүгээр тэмдэглэлд:

"I.ХЭЛЭЛЦСЭН нь: Олон нийтийн сүлжээнд хүний эрхийг хамгаалах тухай хуулийн төсөл

ШИЙДВЭРЛЭСЭН нь: Олон нийтийн сүлжээнд хүний эрхийг хамгаалах тухай хуулийн төслийг хэлэлцээд Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн 21.1-д заасны дагуу нэн яаралтай хэлэлцүүлэхээр Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлэхээр тогтов." гэжээ.

ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ХЭРЭГ ЭРХЛЭХ ГАЗАР

МОНГОЛ УЛСЫН САНГИЙН САЙД

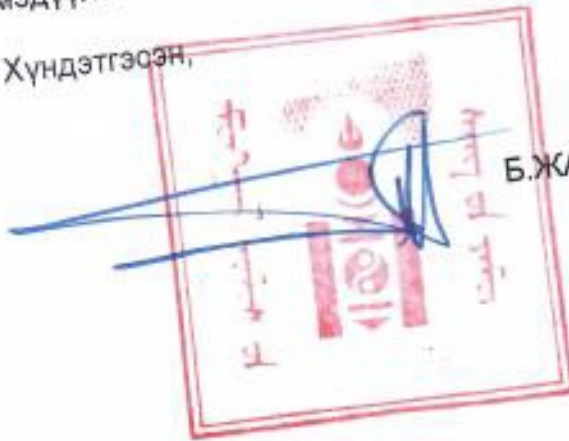
15160 Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг,
С.Данзангийн гудамж 5/1, Засгийн газрын II байр,
Утас/факс: (976-51) 26 74 68, И-мэйл: info@mof.gov.mn
Вэбсайт: www.mof.gov.mn

2023.01.18 № 01/305
тантай _____-ны № _____-т

**ЦАХИМ ХӨГЖИЛ, ХАРИЛЦАА
ХОЛБООНЫ САЙД Н.УЧРАЛ ТАНАА**

Олон нийтийн сүлжээнд хүний эрхийг хамгаалах тухай хуулийн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлэх бусад хуулийн төслийг Хууль тогтоомжийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.7 дахь хэсэгт заасныг үндэслэн Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлэх зөвшөөрөл олгож байна.

Хүндэтгэсэн,

Б.ЖАВХЛАН

9761000096

**МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ ЗҮЙ,
ДОТООД ХЭРГИЙН САЙД**

Заслын газрын V байр, Б.Ширэндэвийн гудамж 8/4,
Чингэлтэй дүүрэг, Улаанбаатар хот, 15160
Утас/факс: (976-51) 26 75 33,
Цахим шуудан: info@mojha.gov.mn,
Цахим хуудас: www.mojha.gov.mn

2023.01.18 № 1/294

танай _____-ны № _____-т

**ЦАХИМ ХӨГЖИЛ, ХАРИЛЦАА
ХОЛБООНЫ САЙД
Н.УЧРАЛ ТАНАА**

Хууль тогтоомжийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.8 дахь хэсэгт заасны дагуу Олон нийтийн сүлжээнд хүний эрхийг хамгаалах тухай хуулийн төслийг Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлэх нь зүйтэй гэж үзэв.

Х.НЯМБААТАР

151600515
A5 Файл.2023

ОЛОН НИЙТИЙН СҮЛЖЭЭНД ХҮНИЙ ЭРХИЙГ ХАМГААЛАХ ТУХАЙ ХУУЛИЙН ТӨСЛИЙН ҮЗЭЛ БАРИМТЛАЛ

Нэг.Хуулийн төсөл боловсруулах үндэслэл, шаардлага

Монгол Улсын Их Хурлын 2020 оны 24 дүгээр тогтоолын хавсралтаар баталсан "Монгол Улсын Засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр"-ийн Дөрөвдүгээр бүлэг буюу Засаглалын бодлогын 4.1.2-т "Хүний эрхийг дээдэлсэн, цахим засаглалыг дэмжсэн, технологийн аюулгүй, зохистой харилцааг зохицуулсан хууль, эрх зүйн орчныг бүрдүүлнэ." гэж, 2021 оны 12 дугаар тогтоолын хавсралтаар баталсан "Монгол Улсын хууль тогтоомжийг 2024 он хүртэл боловсронгуй болгох үндсэн чиглэл"-ийн 82 дугаарт "Цахим орчинд хүний эрхийг хамгаалах тухай хуулийн төсөл"-ийг Монгол Улсын Засгийн газар санаачлан боловсруулахаар тус тус заасан.

Олон улсын хэмжээнд кибер аюулгүй байдлын нөхцөл байдлын хувьд Монгол Улс нь 2020 онд 194 орноос 120 дугаарт, цахим засаглалын кибер аюулгүй байдлын индексээр 160 орноос 123 дугаарт эрэмбэлэгдэж сүүлийн жилүүдэд Монгол Улсруу чиглэсэн интернэт хандалтад халдлагын шинжтэй урсгалын эзлэх хэмжээ нэмэгдсээр байна.

Цагдаагийн байгууллагаас авсан тоон мэдээллээр 2022 онд цахим орчинд үйлдэгдсэн нийт 8563 гэмт хэрэг бүртгэгдсэнээс 6865 буюу 80.2 хувь нь Улаанбаатар хотод, 1695 буюу 19.6 хувь нь орон нутагт, 3 буюу 0.04 хувь нь бусад газар буюу хилийн чанадад үйлдэгдсэн байх бөгөөд эдгээрийг гэмт хэргийн төрлийн хувьд ангилж үзвэл залилах, худал мэдээлэл тараах, кибер орчинд хууль бусаар халдах, хулгайлах, заналхийлэх, мөрийтэй тоглоом зохион байгуулах, хөрөнгө завших, хувь хүний нууцад халдах зэрэг гэмт хэргүүд нь цахим орчинд үйлдэгдсэн гэмт хэргийн дийлэнх хэсгийг эзэлж байна.

Дээр дурдсан цахим орчинд үйлдэгдсэн гэмт хэргийн төрлөөс сүүлийн 1 жилийн хугацаанд залилах гэмт хэрэг 99.8 хувиар, алдаатай гүйлгээ, андуурагдсан илгээмж, гээгдэл эд хөрөнгө, алдуул мал завших гэмт хэрэг 95.2 хувиар, кибер орчинд хууль бусаар халдах гэмт хэрэг 70.7 хувиар, хулгайлах гэмт хэрэг 37 хувиар, хүүхдэд садар самууныг сурталчлах, уруу татах гэмт хэрэг 18.5 хувиар тус тус өсөн нэмэгдэж, цахим орчны хэрэглэгчдийн тоо өсөх бүрт тухайн орон зайд үйлдэгдэх гэмт хэрэг, зөрчилтэй контентын тоо, төрөл нэмэгдэж, хүний эрх, хууль ёсны ашиг сонирхол, бие махбод, эд хөрөнгөд ноцтой хохирол учруулах эрсдэл үүссээр байгаа нь энэхүү статистик мэдээ баримтаас тодорхой харагдаж байна.

Өөрөөр хэлбэл цахим залилангийн хувьд энэ оны эхний 10 сарын байдлаар 19 тэрбум төгрөгийн хохирол учирч жилээс жилд хохирлын хэмжээ болон гэмт хэргийн гаралт өсч буй нөхцөл байдал тогтоогдож, энэ төрлийн гэмт хэргийг дотоодод болон хилийн чанадаас үйлдэгдэж, хилийн чанадаас үйлдэгдсэн гэмт хэргийн хохирлыг барагдуулах боломж хязгаарлагдмал, бараг боломжгүй байдаг байна.

Түүнчлэн Гэр бүл, хүүхэд залуучуудын газраас хийсэн цахим орчин дахь хүүхдийн эрхийн зөрчлийн талаарх судалгаагаар өсвөр насны хүүхдүүдийн 70 гаруй хувь нь өдөрт 1-2 цагийг цахим орчинд өнгөрүүлдэг ба 2 хүүхэд тутмын 1 нь садар самууныг сурталчилсан мэдээллийг тогтмол авдаг, 82 хувь нь зүй бус утгатай зурвасыг и-мэйл, фейсбүүкийн хэрэглэгчдээс авч байсан, эцэг эхчүүдийн 95 хувьд нь энэ төрлийн сөрөг мэдээллийг хянах, хязгаарлах программ хангамжийн ур чадвар байхгүйгээс 93 хувь нь хүүхдээ цахим дарамтад өртөж байсан талаар дурджээ.

Иймд цахим орчин дахь хүний эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хамгаалах, зохисгүй, доромжилсон, ялгаварлан гадуурхсан агуулга бүхий үг хэллэг, зөрчилтэй контентыг хязгаарлах, хүүхдийн эсрэг чиглэсэн аливаа төрлийн хүчирхийлэл, садар самуун, бие махбод, оюун санаа, ёс суртахууны хөгжил, төлөвшилд сөрөг нөлөө үзүүлэх, мансууруулах эм, сэтгэцэд нөлөөт бодисын хэрэглээнээс урьдчилан сэргийлэх зорилгоор хууль, эрх зүйн орчныг бүрдүүлэх шаардлагатай байна.

Хоёр.Хуулийн төслийн зорилго, ерөнхий бүтэц, зохицуулах харилцаа, хамрах хүрээ

Хуулийн төслийг Хууль тогтоомжийн тухай хуулийн 22 дугаар зүйлийн 22.1.1-д заасан анхдагч хуулийн төслийн төрлөөр боловсруулах бөгөөд олон нийтийн сүлжээнд хүний эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хамгаалахтай холбоотой харилцааг зохицуулна.

Хуулийн төсөлд дараах асуудлыг тусгана. Үүнд:

1.Хуулийн үйлчлэх хүрээг олон нийтийн сүлжээнд хүний эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хамгаалах, хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангуулахтай холбоотой харилцаанд үйлчлэхээр тусгана.

2.Хуулийн төсөлд контентыг нийтлэх, түгээх, олон нийтийн сүлжээ болон олон нийтийн сүлжээний хэрэглэгч, хэрэглэгчийн хаяг, үйлчилгээ эрхлэгч, зэрэг нэр томъёог тодорхойлж, зөрчилтэй контентод хамаарах мэдээллийн агуулгыг нарийвчлан тусгана.

3.Хуулийн төсөлд үйлчилгээ эрхлэгч буюу олон нийтийн сүлжээний үйлчилгээ үзүүлж байгаа этгээдийн эрх, үүргийг тогтоож, зөрчилтэй контенттой холбогдуулан хэрэглэгчээс гомдол, мэдээлэл, тайлбар авах, Монгол Улсаас бүртгэлтэй хэрэглэгчийн тоог шалгуур үзүүлэлт болгож, үүнтэй уялдуулан төлөөлөгчийн газар байгуулах эсэх, хэрэглэгчийг баталгаажсан утасны дугаар болон цахим шуудангийн хаягаар бүртгэх, зөрчилтэй контентын талаарх олон нийттэй харилцах нэгжийн хүсэлт, шийдвэрийг хүлээн авч хянан шийдвэрлэх, түүнчлэн хэрэглэгчийн эрх, үүрэгтэй холбоотой харилцааг зохицуулна.

4.Зөрчилтэй контентын талаарх хүсэлтийг хүн, хуулийн этгээдээс, зөвлөмж, шаардлагыг хуульд заасан эрх бүхий байгууллагаас хүлээн авч, хянан шийдвэрлэх, эсхүл хүсэлтийг хүлээн авахаас татгалзах, холбогдох шийдвэр, зөвлөмж, шаардлагыг ногоон сувгийн үйлчилгээ эрхлэгч болон олон нийтийн сүлжээний үйлчилгээ эрхлэгчид хүргүүлэх, эсхүл харьяаллын дагуу эрх бүхий байгууллагад шилжүүлж, хамтран ажиллах чиг үүргийг Кибер халдлага, зөрчилтэй тэмцэх нийтийн төвийн олон нийттэй харилцах нэгж хэрэгжүүлэх зохицуулалтыг тусгана.

5.Олон нийттэй харилцах нэгж нь олон нийтийн сүлжээнд хүний эрх, хууль ёсны ашиг сонирхол зөрчигдөхөөс хамгаалах, хохирох эрсдэлийг бууруулах, зохистой хэрэглээг төлөвшүүлэх зорилгоор хүн, хуулийн этгээдийг соён гэгээрүүлэх чиглэлээр холбогдох байгууллагатай хамтран ажиллах чиг үүргийг тусгана.

Гурав.Хуулийн төсөл батлагдсаны дараа үүсч болох нийгэм, эдийн засаг, хууль зүйн үр дагавар, хүрэх үр дүн, тэдгээрийг шийдвэрлэх талаар авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний тухай санал

Хуулийн төсөл батлагдсанаар нийгэм, эдийн засаг, хууль зүйн дараах үр дагавар гарна:

1.Монгол Улсын Үндсэн хуулиар хамгаалсан хүний эрх, эрх чөлөө, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хамгаалж, цахим орчинд үйлдэгдэх гэмт хэрэг, зөрчлийн тоо буурч, хүүхдийн эсрэг чиглэсэн аливаа төрлийн хүчирхийлэл, садар самуун, бие махбод, оюун санаа, ёс суртахууны хөгжил, төлөвшилд сөрөг нөлөө үзүүлэх, мансууруулах эм, сэтгэцэд нөлөөт бодисын хэрэглээнээс урьдчилан сэргийлнэ.

2.Хувь хүн буюу тодорхой бүлгийг үндэс угсаа, хэл, арьсны өнгө, хүйс, нийгмийн гарал, байдал, хөрөнгө чинээ, шашин шүтлэг, үзэл бодол, бэлгийн, хүйсийн чиг баримжаа, хөгжлийн бэрхшээл болон эрүүл мэндийн байдлаар нь ялгаварлан гадуурхахаас урьдчилан сэргийлнэ.

3.Хуулийн төсөл батлагдсанаар өөрийн батлагдсан төсвийн хүрээнд шийдвэрлэх боломжтой бөгөөд, нийгэм, эдийн засагт үзүүлэх сөрөг үр дагавар байхгүй болно.

Дөрөв.Хуулийн төсөл нь Монгол Улсын Үндсэн хууль болон бусад хуультай хэрхэн уялдах, түүнийг хэрэгжүүлэх зорилгоор цаашид шинээр боловсруулах буюу нэмэлт, өөрчлөлт оруулах, хүчингүй болгох хуулийн талаарх санал

Хуулийн төслийг Монгол Улсын Үндсэн хуульд нийцүүлэн боловсруулах бөгөөд хуулийн төсөлтэй холбогдуулан Харилцаа холбооны тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай, Кибер аюулгүй байдлын тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай, Хүний хувийн мэдээлэл хамгаалах тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай, Татварын ерөнхий хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийг тус тус боловсруулна.

ОЛОН НИЙТИЙН СҮЛЖЭЭНД ХҮНИЙ ЭРХИЙГ ХАМГААЛАХ ТУХАЙ ХУУЛИЙН ТӨСЛИЙН ТАНИЛЦУУЛГА

Монгол Улсын Их Хурлын 2020 оны 24 дүгээр тогтоолын хавсралтаар баталсан "Монгол Улсын Засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр"-ийн Дөрөвдүгээр бүлэг буюу Засаглалын бодлогын 4.1.2-т "Хүний эрхийг дээдэлсэн, цахим засаглалыг дэмжсэн, технологийн аюулгүй, зохистой харилцааг зохицуулсан хууль, эрх зүйн орчныг бүрдүүлнэ." гэж, Монгол Улсын Их Хурлын 2021 оны 12 дугаар тогтоолын хавсралтаар баталсан "Монгол Улсын хууль тогтоомжийг 2024 он хүртэл боловсронгуй болгох үндсэн чиглэл"-ийн 82 дугаарт "Цахим орчинд хүний эрхийг хамгаалах тухай хуулийн төсөл"-ийг Монгол Улсын Засгийн газар санаачлан боловсруулахаар заасны дагуу Олон нийтийн сүлжээнд хүний эрхийг хамгаалах тухай хуулийн төслийг боловсруулан танилцуулж байна.

Олон улсын хэмжээнд кибер аюулгүй байдлын нөхцөл байдлын хувьд Монгол Улс нь 2020 онд 194 орноос 120 дугаарт, цахим засаглалын кибер аюулгүй байдлын индексээр 160 орноос 123 дугаарт эрэмбэлэгдэж сүүлийн жилүүдэд Монгол Улсруу чиглэсэн интернэт хандалтад халдлагын шинжтэй урсгалын эзлэх хэмжээ нэмэгдсээр байна.

Цагдаагийн байгууллагаас авсан тоон мэдээллээр 2022 онд цахим орчинд үйлдэгдсэн нийт 8563 гэмт хэрэг бүртгэгдсэнээс 6865 буюу 80.2 хувь нь Улаанбаатар хотод, 1695 буюу 19.6 хувь нь орон нутагт, 0.04 хувь нь бусад газар буюу хилийн чанадад үйлдэгдсэн бөгөөд эдгээрийг гэмт хэргийн төрлийн хувьд ангилж үзвэл залилах, худал мэдээлэл тараах, кибер орчинд хууль бусаар халдах, хулгайлах, заналхийлэх, мөрийтэй тоглоом зохион байгуулах, хөрөнгө завших, хувь хүний нууцад халдах зэрэг гэмт хэргүүд нь цахим орчинд үйлдэгдсэн гэмт хэргийн дийлэнх хэсгийг эзэлж байна.

Дээр дурдсан цахим орчинд үйлдэгдсэн гэмт хэргийн төрлөөс сүүлийн нэг жилийн хугацаанд залилах гэмт хэрэг 99.8 хувиар, алдаатай гүйлгээ, андуурагдсан илгээмж, гээгдэл эд хөрөнгө, алдуул мал завших гэмт хэрэг 95.2 хувиар, кибер орчинд хууль бусаар халдах гэмт хэрэг 70.7 хувиар, хулгайлах гэмт хэрэг 37 хувиар, хүүхдэд садар самууныг сурталчлах, уруу татах гэмт хэрэг 18.5 хувиар өсөн нэмэгдэж, цахим орчны хэрэглэгчдийн тоо өсөх бүрт тухайн орон зайд үйлдэгдэх гэмт хэрэг, зөрчилтэй контентын тоо, төрөл нэмэгдэж, хүний эрх, хууль ёсны ашиг сонирхол, бие махбод, эд хөрөнгөд ноцтой хохирол учруулах эрсдэл үүссээр байгаа нь статистик мэдээ баримтаас тодорхой харагдаж байна.

Өөрөөр хэлбэл цахим залилангийн хувьд энэ оны эхний арван сарын байдлаар 19 тэрбум төгрөгийн хохирол учирч жилээс жилд хохирлын хэмжээ өсч, гэмт хэргийн гаралт өсч буй нөхцөл байдал тогтоогдож, энэ төрлийн гэмт хэргийг дотоодод болон хилийн чанадаас үйлдэгдэж, хилийн чанадаас үйлдэгдсэн гэмт хэргийн хохирлыг барагдуулах боломж хязгаарлагдмал, бараг боломжгүй байдаг байна. Мөн Гэр бүл, хүүхэд залуучуудын газраас хийсэн судалгаагаар цахим орчин дахь хүүхдийн эрхийн зөрчлийн судалгаагаар өсвөр насны хүүхдүүдийн 70 гаруй хувь нь өдөрт 1-2 цагийг цахим орчинд өнгөрүүлдэг ба хоёр хүүхэд тутмын нэг нь садар самууныг сурталчилсан мэдээлэлтэй тогтмол тааралддаг, 82 хувь нь зүй бус утгатай зурвас и-мэйл, фейсбүүкийн хэрэглэгчдээс авч байсан, эцэг эхчүүдийн 95 хувьд нь энэ төрлийн сөрөг мэдээллийг хянах, хязгаарлах программ хангамжийн ур чадвар байхгүйгээс 93 хувь нь хүүхдээ цахим дарамтад өртөж байсан талаар дурджээ.

Иймд цахим орчин дахь хүний эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хамгаалах, зохисгүй, доромжилсон, ялгаварлан гадуурхсан агуулга бүхий үг хэллэг, зөрчилтэй контентыг хязгаарлах, хүүхдийн эсрэг чиглэсэн аливаа төрлийн хүчирхийлэл, садар самуун, бие махбод, оюун санаа, ёс суртахууны хөгжил, төлөвшилд сөрөг нөлөө үзүүлэх, мансууруулах эм, сэтгэцэд нөлөөт бодисын хэрэглээнээс урьдчилан сэргийлэх зорилгоор хууль, эрх зүйн орчныг боловсронгуй болгох, эрх зүйн зохицуулалтыг шинээр боловсруулах шаардлагатай байна.

Хуулийн төсөл нь 6 бүлэг, 12 зүйлтэй байх бөгөөд хуулийн төсөлд дараах зарчмын шинжтэй харилцааг зохицуулахаар тусгасан болно. Үүнд:

1.Хуулийн үйлчлэх хүрээний хувьд олон нийтийн сүлжээгээр гурваас доош тооны хэрэглэгч хоорондоо харилцахад энэ хууль үйлчлэхгүй байхаар зааж, олон нийтийн сүлжээнд хүний эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хамгаалах, хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангуулахтай холбоотой харилцааг зохицуулахаар тусгасан.

2.Хуулийн төсөлд хэрэглэгдэх нэр томъёог тодорхойлж, контентыг нийтлэх, түгээх, олон нийтийн сүлжээ болон олон нийтийн сүлжээний хэрэглэгч, хэрэглэгчийн хаяг, үйлчилгээ эрхлэгч зэргийг тодорхойллоо. Түүнчлэн зөрчилтэй контентод хамаарах мэдээлэлд цахим сүлжээ ашиглан залилсан, хүнийг заналхийлсэн, доромжилсон, гүтгэсэн, эсхүл хүний нэр төр, алдар хүнд, хуулийн этгээдийн ажил хэргийн нэр хүндийг гутаасан агуулга бүхий үг хэллэг, харьцуулалт, дүрслэл зэргийг ашигласан, хүүхдийн бие махбод, оюун санаа, зан суртахуунд сөргөөр нөлөөлөхүйц дарамт үзүүлсэн, уриалсан, сурталчилсан мэдээллийг зөрчилтэй контентод тооцохоор тогтоосон.

Мөн хүчирхийлэл, садар самуун, хүнийг амиа хорлох, өөрийн бие махбодид гэмтэл учруулах, мансууруулах эм, сэтгэцэд нөлөөт бодисыг хэрэглэхийг уриалсан, сурталчилсан, хувь хүн буюу тодорхой бүлгийг үндэс угсаа, хэл, арьсны өнгө, хүйс, нийгмийн гарал, байдал, хөрөнгө чинээ, шашин шүтлэг, үзэл бодол, бэлгийн, хүйсийн чиг баримжаа, хөгжлийн бэрхшээл болон эрүүл мэндийн байдлаар нь ялгаварлан гадуурхсан, дайсагнуулах, эвдрэлцүүлэх, салан тусгаарлахыг ухуулсан, уриалсан зэрэг мэдээлэл нь зөрчилтэй контентод хамаарахаар тусгалаа.

3.Хуулийн төсөлд үйлчилгээ эрхлэгч буюу олон нийтийн сүлжээний үйлчилгээ үзүүлж байгаа этгээдийн эрх, үүргийг тогтоож, зөрчилтэй контенттой холбогдуулан хэрэглэгчээс гомдол, мэдээлэл, тайлбар авах, Монгол Улсаас бүртгэлтэй 300000 буюу түүнээс дээш тооны хэрэглэгчтэй бол төлөөлөгчийн газар байгуулах, хэрэглэгчийг баталгаажсан утасны дугаар болон цахим шуудангийн хаягаар бүртгэх, зөрчилтэй контентын талаарх олон нийттэй харилцах нэгжийн хүсэлт, шийдвэрийг хүлээн авч, 7 хоногийн дотор хянан шийдвэрлэхээр тусгасан.

Мөн хэрэглэгч нь зөрчилтэй контентын улмаас эрх, хууль ёсны ашиг сонирхол нь хөндөгдсөн тохиолдолд олон нийттэй харилцах нэгж, үйлчилгээ эрхлэгчид хандаж шийдвэрлүүлэх эрхтэй байхаар, зөрчилтэй контентыг олон нийтийн сүлжээнд нийтлэхгүй, түгээхгүй байх, хэрэглэгчийн хаяг, хувийн мэдээллийн аюулгүй байдлыг хангах, зөрчилтэй контент нийтэлсэн, түгээсэн нь бусдын эрх, хууль ёсны ашиг сонирхолд хохирол, хор уршиг учруулсан бол учруулсан гэм хорыг арилгах, нийтэлсэн контентын үнэн зөв байдлыг хариуцах зэргийг хүлээхээр зохицууллаа.

4. Зөрчилтэй контентын талаарх хүсэлтийг хүн, хуулийн этгээдээс, зөвлөмж, шаардлагыг хуульд заасан эрх бүхий байгууллагаас Кибер халдлага, зөрчилтэй тэмцэх нийтийн төвийн олон нийттэй харилцах нэгж нь хүлээн авч, 72 цагийн дотор хянан шийдвэрлэж, хүсэлтийг хүлээн авахаас татгалзах, эсхүл хүсэлтийг шийдвэрлэж, шийдвэр, зөвлөмж, шаардлагыг ногоон сувгийн үйлчилгээ эрхлэгч болон олон нийтийн сүлжээний үйлчилгээ эрхлэгчид хүргүүлэх, эсхүл харьяаллын дагуу эрх бүхий байгууллагад шилжүүлж, хамтран ажиллахаар тусгалаа. Мөн олон нийттэй харилцах нэгж нь зөрчилтэй контентын талаарх хүсэлтийг хянан шийдвэрлэхдээ лавлагаа, тодорхойлолт, тайлбар гаргуулан авах, шинжээч ажиллуулах, Хүний эрхийн Үндэсний Комиссын саналыг авч болохоор тогтоолоо.

5. Олон нийттэй харилцах нэгж нь олон нийтийн сүлжээнд хүний эрх, хууль ёсны ашиг сонирхол зөрчигдөхөөс хамгаалах, хохирох эрсдэлийг бууруулах, зохистой хэрэглээг төлөвшүүлэх зорилгоор хүн, хуулийн этгээдийг соён гэгээрүүлэх чиглэлээр Харилцаа холбооны зохицуулах хороотой хамтран олон нийтийн сүлжээний зохисгүй хэрэглээнээс үүсэх хор аюулын талаар таниулах ажлыг олон нийтэд тасралтгүй явуулах, түүнээс урьдчилан сэргийлэх арга барилд сургах чиглэлээр сургалт, сурталчилгаа тогтмол зохион байгуулах, олон нийтийн сүлжээнд өөрийгөө болон бусдыг хамгаалах зан суртахуун, хандлага, чадварыг бий болгох, гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэхэд чиглэсэн арга хэмжээ зохион байгуулах зэрэг нөлөөллийн цогц арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр тусгалаа.

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2023 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ОЛОН НИЙТИЙН СҮЛЖЭЭНД ХҮНИЙ ЭРХИЙГ ХАМГААЛАХ ТУХАЙ

НЭГДҮГЭЭР БҮЛЭГ НИЙТЛЭГ ҮНДЭСЛЭЛ

1 дүгээр зүйл.Хуулийн зорилт

1.1.Энэ хуулийн зорилт нь олон нийтийн сүлжээнд хүний эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хамгаалах, хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангуулахтай холбоотой харилцааг зохицуулахад оршино.

2 дугаар зүйл.Олон нийтийн сүлжээнд хүний эрхийг хамгаалах хууль тогтоомж

2.1.Олон нийтийн сүлжээнд хүний эрхийг хамгаалах хууль тогтоомж нь Монгол Улсын Үндсэн хууль, Хүүхэд хамгааллын тухай хууль, Кибер аюулгүй байдлын тухай хууль, Гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хууль, Садар самуун явдалтай тэмцэх тухай хууль, энэ хууль болон эдгээр хуультай нийцүүлэн гаргасан хууль тогтоомжийн бусад актаас бүрдэнэ.

2.2.Монгол Улсын олон улсын гэрээнд энэ хуульд зааснаас өөрөөр заасан бол олон улсын гэрээний заалтыг дагаж мөрдөнө.

3 дугаар зүйл.Хуулийн үйлчлэх хүрээ

3.1.Энэ хуулиар олон нийтийн сүлжээнд хүний эрх, хууль ёсны ашиг сонирхол зөрчигдөхөөс хамгаалах, хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангуулах, соён гэгээрүүлэхтэй холбоотой харилцаанд үйлчилнэ.

3.2.Олон нийтийн сүлжээгээр гурваас доош тооны хэрэглэгч хоорондоо харилцахад энэ хууль үйлчлэхгүй.

4 дүгээр зүйл.Хуулийн нэр томъёоны тодорхойлолт

4.1.Энэ хуульд хэрэглэсэн дараах нэр томъёог доор дурдсан утгаар ойлгоно:

4.1.1."Кибер халдлага, зөрчилтэй тэмцэх нийтийн төв" гэж Кибер аюулгүй байдлын тухай хуулийн 20.1.2-т заасныг;

4.1.2."контентыг нийтлэх" гэж хэрэглэгч контентыг олон нийтийн сүлжээнд нийтэд нээлттэй хүргэхийг;

4.1.3."контентыг түгээх" гэж нийтэлсэн контентыг олон нийтийн сүлжээнд бусад этгээдэд дамжуулахыг;

4.1.4."контентыг түдгэлзүүлэх" гэж олон нийтийн сүлжээнд нийтэлсэн контенттой танилцах, түгээх боломжийг тодорхой хугацаанд хязгаарлахыг;

4.1.5."ногоон суваг" гэж олон нийтийн сүлжээний үйлчилгээ эрхлэгчтэй зөрчилтэй контентыг шийдвэрлэх, харилцан мэдээлэл солилцох чиглэлээр хамтран ажиллах сувгийг;

4.1.6."олон нийтийн сүлжээ" гэж интернэт сүлжээ ашиглан контентыг нийтэд нийтлэх, харилцан мэдээлэл солилцох, түгээх зориулалт бүхий программ хангамжийг;

4.1.7."олон нийттэй харилцах нэгж" гэж Кибер халдлага, зөрчилтэй тэмцэх нийтийн төвийн бүтцийн нэгжийг;

4.1.8."төлөөлөгчийн газар" гэж Иргэний хуулийн 29.3-т заасныг;

4.1.9."үйлчилгээ эрхлэгч" гэж олон нийтийн сүлжээний үйлчилгээ үзүүлж байгаа этгээдийг;

4.1.10."хэрэглэгч" гэж олон нийтийн сүлжээнд бүртгэгдсэн, хэрэглэгчийн хаягтай хүн, хуулийн этгээдийг;

4.1.11."хэрэглэгчийн хаяг" гэж олон нийтийн сүлжээнд хэрэглэгчийг ялган таних зориулалт бүхий үг, үсэг, тоо болон бусад тэмдэгтээс бүрдсэн мэдээллийг;

4.1.12."хүний хувийн мэдээлэл" гэж Хүний хувийн мэдээлэл хамгаалах тухай хуулийн 4.1.11-д заасан мэдээллийг;

4.2.Энэ хуулийн 4.1.5-д заасан "ногоон суваг"-ийг хэрэгжүүлэх эрхийг олон улсад зөвшөөрөгдсөн мэргэжлийн холбоо, төрийн бус байгууллагад олгож болно.

5 дугаар зүйл.Олон нийтийн сүлжээнд хүний эрхийг хамгаалахад баримтлах зарчим

5.1.Олон нийтийн сүлжээнд хүний эрхийг хамгаалахад дараах зарчмыг баримтална:

5.1.1.хууль дээдлэх;

5.1.2.үг хэлэх, үзэл бодлоо илэрхийлэх эрх чөлөөг хүндэтгэх,

5.1.3.хүнийг үзэл бодлоор нь ялгаварлан гадуурхахгүй байх;

5.1.4.бусдын нэр төр, алдар хүнд, эрх, эрх чөлөө, хууль ёсны ашиг сонирхлыг зөрчихгүй байх;

5.1.5.хүний хувийг мэдээллийг хамгаалах;

5.1.6.үндэсний аюулгүй байдал, нийгмийн хэв журмыг хангах;

5.1.7.олон нийтийн сүлжээний зохистой хэрэглээг төлөвшүүлэх, соён гэгээрүүлэх.

ХОЁРДУГААР БҮЛЭГ ЗӨРЧИЛТЭЙ КОНТЕНТ

6 дугаар зүйл.Зөрчилтэй контент

6.1.Зөрчилтэй контентод олон нийтэд түгээх зорилгоор нийтэлсэн текст, тэмдэг, зураг, дуу, хөдөлгөөнт дүрс болон бусад хэлбэр бүхий дараах мэдээллийг хамааруулна:

6.1.1.Монгол Улсын төрийн бэлгэ тэмдэг, үндэсний өв, соёл, зан заншил болон түүх, соёлын үнэт зүйлийг гутаан доромжилсон;

6.1.2.цахим сүлжээ ашиглан залилсан;

6.1.3.хүүхдийн бие махбод, оюун санаа, зан суртахуунд сөргөөр нөлөөлөхүйц дарамт үзүүлсэн, уриалсан, сурталчилсан;

6.1.4.хүчирхийлэл, садар самууныг уриалсан, сурталчилсан;

6.1.5.хүнийг заналхийлэх, амиа хорлох, өөрийн бие махбодид гэмтэл учруулахыг уриалсан, сурталчилсан;

6.1.6.мансууруулах эм, сэтгэцэд нөлөөт бодисын хэрэглээг уриалсан, сурталчилсан;

6.1.7.экстремист үйл ажиллагаа явуулах, үндэсний эв нэгдлийг бусниулах, төрийн болон албаны нууцыг задруулах, террорист үйлдэл хийх, хүн төрөлхтний аюулгүй байдлын эсрэг болон үндэсний аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэргийн шинжийг агуулсан, гэмт хэрэг үйлдэхэд өдөөн турхирсан, уриалсан;

6.1.8.хувь хүн буюу тодорхой бүлгийг үндэс угсаа, хэл, арьсны өнгө, хүйс, нийгмийн гарал, байдал, хөрөнгө чинээ, шашин шүтлэг, үзэл бодол, бэлгийн, хүйсийн чиг баримжаа, хөгжлийн бэрхшээл болон эрүүл мэндийн байдлаар нь ялгаварлан гадуурхсан, дайсагнуулах, эвдрэлцүүлэх, салан тусгаарлахыг ухуулсан, уриалсан;

6.1.9.оюуны өмчийн эрхийн зөрчилтэй;

6.1.10.гэмт хэрэг, зөрчлийн үйлдлийг нарийвчлан зааварчилсан, эсхүл гэмт хэрэг, зөрчил үйлдэхийг уриалсан, өдөөн турхирсан, хатгасан, сурталчилсан, дэмжсэн;

6.1.11.хүүхдийг гуйлга гуйх, тэнэмэл, хараа хяналтгүй амьдрахад татан оруулсан, уриалсан, өдөөн хатгасан, сурталчилсан.

6.1.12.мэдээлэл нийтлэгдсэн олон нийтийн сүлжээний нөхцөл, шаардлагыг зөрчсөн.

6.2.Энэ хуулийн 6.1-д заасан контентын зөрчилтэй эсэхийг хянан шийдвэрлэхэд дараах нөхцөлийг харгалзан үзнэ:

6.2.1.нийтэлсэн хэрэглэгчийн олон нийтийн сүлжээн дэх нөлөө бүхий байдал;

6.2.2.контент нь хувь хүн, хуулийн этгээд, эсхүл нийгмийн тодорхой бүлгийн эсрэг чиглэсэн байдал;

6.2.3.контентын агуулга, түүнийг илэрхийлсэн хэлбэр, хэв маяг, ашигласан үг хэллэг;

6.2.4.контентын үүсгэсэн, түгээсэн арга хэлбэр, давтамж;

6.2.5.контентын улмаас бусдын эрх, хууль ёсны ашиг сонирхол, нийгэм, эдийн засагт учруулж болох эрсдэл.

6.3.Нийтийн албан тушаалтан хүний хувийн мэдээллийг олон нийтийн сүлжээнд зөвшөөрөлгүйгээр нийтлэх, түгээхийг хориглоно.

ГУРАВДУГААР БҮЛЭГ ҮЙЛЧИЛГЭЭ ЭРХЛЭГЧ, ХЭРЭГЛЭГЧИЙН ЭРХ, ҮҮРЭГ

7 дугаар зүйл.Үйлчилгээ эрхлэгч, түүний эрх, үүрэг

7.1.Үйлчилгээ эрхлэгч дараах эрх, үүрэгтэй байна:

7.1.1.зөрчилтэй контенттой холбогдуулан хэрэглэгчээс гомдол, мэдээлэл, тайлбар авах;

7.1.2.зөрчилтэй контент, эсхүл зөрчилтэй контент агуулсан хэрэглэгчийн хаягийг түдгэлзүүлэх, устгах, мэдээллийн тархацыг бууруулах талаар олон нийттэй харилцах нэгжийн хүсэлт, шийдвэрийг хүлээн авч, хянан шийдвэрлэх;

7.1.3.энэ хуулийн 7.1.2-т заасан хүсэлтийн тоо, шийдвэрлэсэн байдлын талаарх тайлан мэдээг жил бүр олон нийттэй харилцах нэгжид хүргүүлэх;

7.1.4.Монгол Улсаас бүртгэлтэй 300000 буюу түүнээс дээш тооны хэрэглэгчтэй бол төлөөлөгчийн газар байгуулах;

7.1.5.хэрэглэгчийг утасны дугаар, эсхүл цахим шуудангийн хаягаар баталгаажуулан бүртгэх;

7.1.6.хэрэглэгчийн хувийн мэдээллийг хамгаалах;

7.1.7.зөрчилтэй контентын талаарх хүсэлтийг 7 хоногийн дотор хянан шийдвэрлэх;

7.1.8.олон нийттэй харилцах нэгжийн саналаар хэрэглэгчийн хаягийг баталгаажуулах.

8 дугаар зүйл.Хэрэглэгчийн эрх, үүрэг

8.1.Хэрэглэгч дараах эрх, үүрэгтэй байна:

8.1.1.зөрчилтэй контентын улмаас эрх, хууль ёсны ашиг сонирхол нь хөндөгдсөн тохиолдолд олон нийттэй харилцах нэгж, үйлчилгээ эрхлэгчид хандаж шийдвэрлүүлэх;

- байх;
- 8.1.2.зөрчилтэй контентыг олон нийтийн сүлжээнд нийтлэхгүй, түгээхгүй
- 8.1.3.хэрэглэгчийн хаяг, хувийн мэдээллийн аюулгүй байдлыг хангах;
- 8.1.4.зөрчилтэй контент нийтэлсэн, түгээсэн нь бусдын эрх, хууль ёсны ашиг сонирхолд хохирол, хор уршиг учруулсан бол учруулсан гэм хорыг арилгах;
- 8.1.5.нийтэлсэн контентын үнэн зөв байдлыг хариуцах;
- 8.1.6.олон нийттэй харилцах нэгжийн тавьсан хууль ёсны шаардлагыг биелүүлэх.

ДӨРӨВДҮГЭЭР БҮЛЭГ ЗӨРЧИЛТЭЙ КОНТЕНТЫГ ХЯНАН ШИЙДВЭРЛЭХ

9 дүгээр зүйл.Зөрчилтэй контентын талаар хүсэлт гаргах

9.1.Зөрчилтэй контентын талаарх хүсэлтийг хүн, хуулийн этгээд, зөвлөмж, шаардлагыг хуульд заасан эрх бүхий байгууллага олон нийттэй харилцах нэгжид цаасан, эсхүл цахим хэлбэрээр гаргана.

9.2.Олон нийттэй харилцах нэгжийн үйл ажиллагааны журмыг Хүний эрхийн Үндэсний Комиссын саналыг үндэслэн цахим хөгжил, харилцаа холбооны асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн батална.

10 дугаар зүйл.Зөрчилтэй контентын талаарх хүсэлтийг хүлээн авч, хянан шийдвэрлэх

10.1.Олон нийттэй харилцах нэгж нь зөрчилтэй контентын талаарх хүсэлтийг хүлээн авч бүртгэн, хянан шийдвэрлэнэ.

10.2.Олон нийттэй харилцах нэгж нь энэ хуулийн 6-р зүйлд заасан мэдээллийн агуулга, нөхцөлийг харгалзан 72 цагийн дотор хянан шийдвэрлэх бөгөөд гарсан санал, дүгнэлтийг үндэслэн Кибер халдлага, зөрчилтэй тэмцэх нийтийн төв нь дараах шийдвэрийн аль нэгийг гаргаж, хүсэлт гаргасан хүнд даруй мэдэгдэнэ:

10.2.1.хүсэлтийг хүлээн авахаас татгалзах;

10.2.2.хүсэлтийг шийдвэрлэж, шийдвэр, зөвлөмж, шаардлагыг ногоон сувгийг хариуцан ажиллаж байгаа байгууллага эрхлэгч болон олон нийтийн сүлжээний үйлчилгээ эрхлэгчид хүргүүлэх;

10.2.3.харьяаллын дагуу эрх бүхий байгууллагад шилжүүлж, хамтран ажиллах.

10.3.Энэ хуулийн 10.2-т заасан хүсэлт хянан шийдвэрлэх хугацааг шаардлагатай тохиолдолд нэг удаа ажлын 3 өдрөөр сунгаж болно.

10.4.Олон нийттэй харилцах нэгж нь зөрчилтэй контентын талаарх хүсэлтийг хянан шийдвэрлэхдээ лавлагаа, тодорхойлолт, тайлбар гаргуулан авах, шинжээч ажиллуулах, Хүний эрхийн Үндэсний Комиссын саналыг авч болно.

ТАВДУГААР БҮЛЭГ
ОЛОН НИЙТИЙГ СОЁН ГЭГЭЭРҮҮЛЭХ ЧИГЛЭЛЭЭР
ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА

11 дүгээр зүйл.Олон нийтийн сүлжээний зохистой хэрэглээг төлөвшүүлэх чиглэлээр хэрэгжүүлэх соён гэгээрүүлэх үйл ажиллагаа

11.1.Олон нийттэй харилцах нэгж нь олон нийтийн сүлжээнд хүний эрх, хууль ёсны ашиг сонирхол зөрчигдөхөөс хамгаалах, хохирох эрсдэлийг бууруулах, зохистой хэрэглээг төлөвшүүлэх зорилгоор хүн, хуулийн этгээдийг соён гэгээрүүлэх чиглэлээр Харилцаа холбооны зохицуулах хороотой хамтран дараах нөлөөллийн цогц арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ:

11.1.1.олон нийтийн сүлжээний зохисгүй хэрэглээ, зан үйл, хор аюул учруулж болзошгүй шалтгаан, нөхцөлийг судлах, зохистой хэрэглээг төлөвшүүлэх чиглэлээр мэдээ, мэдээллийг олон нийтэд тогтмол хүргэх;

11.1.2.олон нийтийн сүлжээний зохисгүй хэрэглээнээс үүсэх хор аюулын талаар таниулах ажлыг олон нийтэд тасралтгүй явуулах, түүнээс урьдчилан сэргийлэх арга барилд сургах чиглэлээр сургалт, сурталчилгаа тогтмол зохион байгуулах;

11.1.3.олон нийтийн сүлжээнд өөрийгөө болон бусдыг хамгаалах зан суртахуун, хандлага, чадварыг бий болгоход чиглэсэн арга хэмжээг зохион байгуулах;

11.1.4.олон нийтийн сүлжээний зохисгүй хэрэглээнээс гэмт хэрэг, зөрчилд өртөх, хүний эрх, хууль ёсны ашиг сонирхол зөрчигдөх эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх талаар мэдэгдэл, зөвлөмжийг хүн, хуулийн этгээдэд өгөх;

11.1.5.олон нийтийн сүлжээнд хүний эрхийг хамгаалах талаар гадаад улсын болон олон нийтийн байгууллагатай хамтран ажиллах.

ЗУРГАДУГААР БҮЛЭГ
БУСАД ЗҮЙЛ

12 дугаар зүйл.Хууль хүчин төгөлдөр болох

12.1.Энэ хуулийг 2023 оны ... дүгээр сарын ...-ны өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2023 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар хот

**ХАРИЛЦАА ХОЛБООНЫ ТУХАЙ ХУУЛЬД
НЭМЭЛТ ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл. Харилцаа холбооны тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай хэсэг, заалт нэмсүгэй:

1/23 дугаар зүйлийн 23.2 дахь хэсэг:

"23.2.Кибер аюулгүй байдлын тухай хуулийн 4.1.15-д заасан үндэсний хэмжээний кибер халдлага үүсэж болзошгүй нөхцөл байдлын үед кибер халдлага, зөрчилтэй тэмцэх үндэсний төв, эсхүл нийтийн төв, нийтийн эмх замбараагүй байдал, онцгой нөхцөл үүсэж болзошгүй нөхцөл байдлын үед дотоод хэргийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүний саналыг үндэслэн Кибер аюулгүй байдлын зөвлөлийн шийдвэрээр зөрчилтэй контентын тархацыг бууруулах, харилцаа холбооны сүлжээг хэсэгчлэн, эсхүл бүхэлд нь хязгаарлах арга хэмжээг авч хэрэгжүүлнэ."

2/25 дугаар зүйлийн 25.2.14 дэх заалт:

"25.2.14.энэ хуулийн 23.2-т заасан зөвлөлийн шийдвэрээр харилцаа холбооны сүлжээнд хязгаарлах арга хэмжээг авах."

2 дугаар зүйл. Харилцаа холбооны тухай хуулийн дараах зүйлийн 23 дугаар зүйлийн гарчгийн "дайчлан ажиллуулах" гэсний дараа ", хязгаарлах" гэж нэмсүгэй.

3 дугаар зүйл. Энэ хуулийг 2023 оны ... дугаар сарын ... -ны өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2023 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар хот

**КИБЕР АЮУЛГҮЙ БАЙДЛЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД
НЭМЭЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл. Кибер аюулгүй байдлын тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах заалт нэмсүгэй:

1/21 дүгээр зүйлийн 21.2.8 дахь заалт:

"21.2.8. Олон нийтийн сүлжээнд хүний эрхийг хамгаалах тухай хуулийн 6.1.7-д заасан агуулга бүхий зөрчилтэй контентыг илрүүлэх, таслан зогсоох зорилгоор харилцаа холбоо, мэдээллийн сүлжээнд хяналт тавих."

2/22 дугаар зүйлийн 22.2.5 дахь заалт:

"22.2.5. Олон нийтийн сүлжээнд хүний эрхийг хамгаалах тухай хуулийн 6.1.7-д зааснаас бусад агуулга бүхий зөрчилтэй контентын талаарх хүсэлтийг хүлээн авч, хянан шийдвэрлэх, зөрчилтэй мэдээллийн тархацийг бууруулах арга хэмжээ авах"

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг 2023 оны ... дугаар сарын ... -ны өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2023 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар хот

**ХҮНИЙ ХУВИЙН МЭДЭЭЛЭЛ ХАМГААЛАХ ТУХАЙ ХУУЛЬД
НЭМЭЛТ ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл. Хүний хувийн мэдээлэл хамгаалах тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1.2 дахь заалтын "дамжуулсан" гэсний дараа " , олон нийтэд нийтэлсэн" гэж нэмсүгэй.

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг 2023 оны ... дугаар сарын ... -ны өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2023 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар хот

**ТАТВАРЫН ЕРӨНХИЙ ХУУЛЬД
НЭМЭЛТ ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл.Татварын ерөнхий хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.4 дахь хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

"13.4.Татвар төлөгч нь татварын хууль тогтоомжийг зөрчсөн бөгөөд хууль тогтоомжид заасан хугацаанд зөрчлөө арилгаагүй, нэг зөрчлийг гурав болон түүнээс дээш удаа давтан гаргасан, эсхүл эрэн сурвалжлагдаж байгаа татвар төлөгчийн зөвхөн нэр, татвар төлөгчийн дугаар, гаргасан зөрчлийн талаар бусад татвар төлөгчийг эрсдэлээс хамгаалах зорилгоор татварын алба Хүний хувийн мэдээлэл хамгаалах тухай хуульд заасны дагуу татвар төлөгчид мэдэгдсэний үндсэн дээр нийтэд мэдээлж болно."

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг 2023 оны ... дугаар сарын ... -ны өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

ОЛОН НИЙТИЙН СҮЛЖЭЭНД ХҮНИЙ ЭРХИЙГ ХАМГААЛАХ ТУХАЙ
ХУУЛИЙН ТӨСЛИЙГ УЛСЫН ИХ ХУРЛААР ХЭЛЭЛЦҮҮЛЭХ АЖЛЫН

1. Жаргалцэнгэлийн Эрхэмбаатар - Цахим хөгжил, харилцаа холбооны дэд сайд;
2. Сүхээгийн Тэнгис - Цахим хөгжил, харилцаа холбооны сайдын зөвлөх;
3. Хаш-Эрдэнийн Сүрэнхорол - Цахим хөгжил, харилцаа холбооны яамны Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудитын газрын дарга;
4. Жаргалсайханы Хунан - Хүний эрхийн Үндэсний Комиссын дарга;
5. Ганбатын Нарантуяа - Хүний эрхийн Үндэсний Комиссын гишүүн;
6. Сүрэнжавын Хүдэрчулуун - Тагнуулын ерөнхий газрын Дэд дарга;
7. Даваадоржийн Ганзориг - Тагнуулын ерөнхий газрын Мэдээллийн аюулгүй байдлын газрын хэлтсийн дарга.